

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини,
деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України,
національних меншин і міжнаціональних відносин

29 січня 2026 року

Веде засідання голова комітету ЗАДОРЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас на сьогодні на даний момент присутні 8 з 10 членів комітету. Отже, у нас є кворум. Будемо розпочинати засідання. Оголошую відкритим.

Перед тим, як перейти до розгляду питань порядку денного, у зв'язку з останніми змінами законодавства прошу вас під час голосування вмикати камери.

Руслан Олександрович, радий вас вітати також. 9 осіб.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий.

Сьогодні планується розглянути один законопроект, з опрацювання якого наш комітет визначено головним, два проекти законів, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів. А також маємо затвердити звіт про роботу комітету за період чотирнадцятої сесії.

Порядок денний вам був надісланий. Тож переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання. Прошу визначатися.

Задоржний – за.

Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Добрий день, колеги. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлева Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЕВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

9 осіб – за. Шановні колеги, рішення прийнято.

Переводимо до розгляду питань порядку денного.

Питання перше. Проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо скасування візових вимог для іноземців та осіб без громадянства, які є гуманітарними працівниками та волонтерами, на період дії воєнного стану (реєстраційний номер 13071 від 11.03.25-го року), поданий народним депутатом України Зубом та іншими народними депутатами України. Перегляд це буде рішення комітету від 9 червня 25-го року.

Шановні колеги, це питання ми розглядаємо відповідно до положення частини п'ятої статті 44 Закону України про комітети Верховної Ради, згідно з яким комітет має право переглядати своє рішення.

Коротко нагадаю, що на своєму засіданні, проведеному 9 червня 2025 року, ми вже розглядали цей законопроект в порядку його підготовки до другого читання. Тоді ми рекомендували Верховній Раді прийняти як закон в затвердженій комітетом редакції, яка перш за все базувалась на безпекових факторах і на усуненні ризиків, які можуть виникнути в умовах воєнного стану після прийняття норм щодо послаблення візових вимог для деяких категорій іноземців та осіб без громадянства. Однак з того часу законопроект так і не був винесений до зали пленарних засідань, а законодавство України зазнало деяких змін, в тому числі тих, які є важливими для кінцевої редакції законопроекту. Так, 2 січня 2026 року набрали чинності зміни до Закону України "Про гуманітарну допомогу", якими запроваджуються поняття "верифікована гуманітарна організація" та

встановлюються умови і порядок набуття відповідного статусу, тому ми маємо це врахувати.

Крім того, до законопроекту були оприлюднені зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, зокрема щодо абзацу стосовно фактичної легалізації осіб, які вїхали на територію України після 24 лютого 2022 року та перебувають в Україні без посвідки на тимчасове проживання, оскільки, як визначено у висновку юридичного управління, такий законодавчий механізм нівелює засадничі принципи інституту індивідуальної адміністративної відповідальності.

Зазначається, що залишене в тексті законопроекту відповідно абзацу, як було запропоновано автором у первинній редакції, передбачало б створення умов для зворотної дії в часі даного закону, що не враховує вимоги частини першої статті 58 Конституції України, тому цей абзац законопроекту нам необхідно виключити.

Також повідомляю вас про те, що основний ініціатор законопроекту народний депутат України Зуб Валерій Олексійович звернувся до нашого комітету з проханням переглянути наше рішення щодо цього проекту закону і затвердити до другого читання нову його редакцію, яка враховуватиме відповідні зміни в законодавстві.

У надісланому вам проекті нової порівняльної таблиці містяться обґрунтування до всіх поправок та пропозицій, в тому числі до комітетських, які якраз і спрямовані на врахування всього, про що я тільки що сказав. Поправки від комітету для нашої з вами зручності вже внесені у порівняльній таблиці, яка вам була надіслана, під номерами 1, 2 і 19.

Готуючись до сьогоднішнього засідання, ви мали змогу ознайомитись зі змістом та з відповідним обґрунтуванням. Звертаю увагу, що кінцева редакція узгоджена з основним ініціатором, підтримується СБУ, ДМС та низкою громадських об'єднань. Крім того, вона враховує ключові зауваження Головного юридичного управління Апарату ВРУ та базується на останніх змінах у законодавстві.

Для того, щоб ми могли з вами розглядати оновлену порівняльну таблицю, яка вам була надіслана перед цим засіданням, нам потрібно прийняти кілька процедурних рішень.

Тому, якщо, шановні колеги, ніхто не заперечує, керуючись положенням частини п'ятої статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", ставлю на голосування наступну пропозицію.

Перше. Повернутись до розгляду проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо скасування візових вимог для іноземців та осіб без громадянства, які є гуманітарними працівниками та волонтерами, на період дії воєнного стану (реєстраційний номер 13071 від 11.03.2025 року), поданий народним депутатом України Зубом та іншими народними депутатами України. Це друге читання.

Друге. Переглянути рішення комітету від 9 червня 2025 року (протокол № 130), скасувавши рішення, прийняті під час розгляду зазначеного проекту закону, та розглянути доопрацьовану порівняльну таблицю.

Прошу визначатись.

Задорожний – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович. Касай Костянтин Іванович.

Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнєцов. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ткаченко Максим Миколайович. Ткаченко Максим Миколайович.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 7 осіб – за. Рішення прийнято.

Костянтин Іванович, ви проголосуєте? Костянтин Іванович.

Добре, 7 осіб – за. Рішення прийнято.

КАСАЙ К.І. Перепрошую, колеги, реальність часу. Підтримую і голосую – за. Зв'язок пропав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Враховуючи щойно прийняте нами рішення, переходимо до повторного розгляду законопроекту. Нагадаю, що до законопроекту...

КАСАЙ К.І. Пане голово, вибачаюся, я проголосував – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зарахував.

Враховуючи щойно прийняте нове рішення, переходимо до повторного розгляду законопроекту. Нагадаю, що до законопроекту реєстраційний номер 13071 у строки, передбачені статтею 116 Регламенту Верховної Ради України до другого читання, до комітету надійшло 19 поправок та пропозицій. Водночас, як я вже казав, пропонується внести також поправки від комітету. Навпроти таких поправок в надісланий вам порівняльній таблиці зазначено народні депутати України, члени комітету. Звертаю увагу, що сьогодні ми вносимо нові поправки та пропозиції, а ті, що ми вносили під час попереднього розгляду, ми щойно скасували.

Також на підставі пункту 4 частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", відповідно до якої комітет при здійсненні законопроектної функції має право вносити пропозиції та правки під час розгляду проекту закону на своєму засіданні, пропоную внести поправки від комітету, які містяться в надісланий вам порівняльній таблиці.

І ставлю на голосування наступну пропозицію. Внести до проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо скасування візових вимог для іноземців та осіб без громадянства, які є гуманітарними працівниками та волонтерами, на період дії воєнного стану (реєстраційний номер 13071 від 11.03.2025 року), поданий народним депутатом України Зубом В.О. та іншими народними депутатами України, три поправки та пропозиції від членів комітету, які надіслано в проекті порівняльної таблиці зазначені під номерами 1, 2, 19.

Прошу, шановні колеги, голосувати.

Задорожний – за.

Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ткаченко Максим Миколайович.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ЧИЙГОЗ А.З. Я теж підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю.

ЧИЙГОЗ А.З. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 9 осіб... практично 10, я не бачу вас.

9 осіб – за. Рішення прийнято.

Колеги, таким чином з урахуванням щойно внесених комітетом поправок та пропозицій маємо порівняльну таблицю до законопроекту до другого читання, яка містить всього 22 поправки та пропозиції. З яких пропонується врахувати п'ять поправок та пропозицій, а саме номери 1, 2, 3, 19, 21, врахувати редакційно одну поправку під номером 14. Відхилити 16 поправок та пропозицій, а саме номери: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22.

Колеги, ще раз звертаю увагу, що сьогодні ми переглядаємо своє попереднє рішення і поправками комітету виправляємо лише певні моменти, про які я вам вже сказав. Водночас рішення по іншим поправках змінено лише там, де вони змістовно переплітаються з новими поправками комітету.

Друзі, чи бажає хтось висловитися? Дякую за небажання.

Отже, ставлю на голосування наступну пропозицію. Врахувати п'ять поправок та пропозицій, які в надісланому проекті порівняльної таблиці значені як враховані. Врахувати редакційно одну поправку, яка в надісланому проекті порівняльної таблиці зазначена як врахована редакційно. Відхилити 16 поправок та пропозицій, які в надісланому проекті порівняльної таблиці зазначені як відхилені.

Прошу визначатися голосуванням.

Задорожний – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнєцов голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

З урахуванням щойно прийнятого рішення ставлю на голосування наступне рішення комітету щодо даного законопроекту.

Перше. Затвердити остаточну редакцію проекту закону, запропоновану комітетом.

Друге. Доручити секретаріату комітету доопрацювати текст законопроекту з урахуванням висловлених до нього зауважень під час редакційного опрацювання Головним управлінням документального забезпечення, а також з урахуванням вимог законодавчої техніки.

Третє. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо скасування візових вимог для іноземців та осіб без громадянства, які є гуманітарними працівниками та волонтерами, на період дії воєнного стану (реєстраційний номер 13071 від 11.03.2025), поданий народним депутатом України Зубом та іншими народними депутатами України, доопрацьований комітетом з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, за результатами розгляду прийняти в другому читанні та в цілому.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин при підготовці відповідного тексту на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України доповідачем з цього питання визначити народного депутата України голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Прошу голосувати.

Задорожний – за.

Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнецов. Голосую за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 7 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду законопроектів, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів.

Питання друге. Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання та реалізації особами, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України...

КАСАЙ К.І. Пане голово, підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто це?

КАСАЙ К.І. Прошу вибачення. Інтернет слабий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Іванович.

9 осіб – за. Те, що попереднє рішення, було то прийнято.

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання та реалізації особами, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та їх близькими родичами своїх прав та гарантій (реєстраційний номер 14383 від 14.01.2026 року), поданий народним депутатом України Пуртовою та іншими народними депутатами України. Головним комітетом з розгляду даного законопроекту визначений Комітет Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Для представлення цього законопроекту ми запрошували на наше засідання народного депутата України Пуртову Анну Анатоліївну. Чи приєдналась пані Анна? Вона не приєдналась, вона відсутня, не може приєднатися.

Колеги, цим проектом закону пропонується внести наступні зміни до законодавства.

Перше. У Законі України "Про військовий обов'язок і військову службу" така підстава для звільнення з військової служби, як у зв'язку зі звільненням з полону, доповнюється формулюванням "та/або встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України".

Друге. Закон України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" доповнюється новою категорією осіб, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації, а саме: жінки та чоловіки, чиї близькі родичі мають встановлений у визначеному законом порядку факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України до моменту їх повернення на підконтрольну Україні територію.

Третє. Стаття 7 Закону України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів їх сімей" доповнюється новою частиною, згідно з якою цивільним особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, до моменту звільнення або протягом здійснення лікування, які відразу після звільнення з полону перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я понад 30 календарних днів, включаючи час переміщення з одного закладу охорони здоров'я до іншого у зв'язку із лікуванням захворювань, травм (поранень, каліцтв), набутими/отриманими за час позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, і які потребують тривалого стаціонарного лікування, надається щомісячна грошова допомога в розмірі 50 тисяч гривень. Виплата здійснюється протягом перших трьох місяців безперервного соціального лікування після звільнення.

Станом на сьогодні висновки щодо цього проекту закону поки відсутні. Я нагадую, що ми не є головним по цій законодавчій ініціативі і маємо надати висновок лише в межах своїх предметів відання. Всі зауваження до цієї законодавчої ініціативи вам були надіслані в інформаційній довідці. Я не буду її зачитувати повністю і акцентую вашу увагу лише на деяких з них.

Так, у змінах до статті 7 Закону України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлений факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів їх сімей" передбачається встановлення фіксованої суми щомісячної грошової допомоги у розмірі 50 тисяч гривень. Водночас такий підхід не узгоджується з положеннями чинної частини четвертої цієї ж статті. У редакції законопроекту (це частина п'ята), відповідно до якої порядок призначення виплат та розмір допомоги, передбачені цією статтею, встановлюється Кабінетом Міністрів України. Треба зазначити, що розмір жодної іншої грошової допомоги, ані щорічної, ані одноразової, що міститься в статті 7-й, не визначено безпосередньо у

законі. Встановлення фіксованої суми може зумовити необхідність регулярного внесення змін до закону з урахуванням потреби перегляду суми у зв'язку з інфляцією, зміною величини прожиткового мінімуму чи інших факторів, що негативно впливає на стабільність правового регулювання та ускладнює правозастосовну практику.

Також доречно зауважити, що відповідно до положення статті 6 Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії. Тобто будь-які грошові допомоги в законі доцільно прив'язувати саме до прожиткового мінімуму. Надмірна деталізація умов виплати грошової допомоги, запропонована у новій частині статті 7 закону, не є характерною для законів як актів вищої юридичної сили.

Запропоновані авторами законопроекту уточнення щодо отримання грошової допомоги, такі як стаціонарне лікування, 30 календарних днів, включаючи час переміщення з одного закладу охорону здоров'я до іншого лікування захворювань, набутих за час позбавлення особистої свободи тощо, є предметом підзаконних нормативно-правових актів, якими мають бути враховані всі можливі нюанси. Адже, наприклад, умова щодо стаціонарного лікування не менше 30 календарних днів може не враховувати становища осіб, які потребують лікування, що триватиме, наприклад, 28 днів, хоча при цьому тяжкість травм може бути ідентичною з особами, які лікувалися на 2 дні довше.

Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту запровадження щомісячної грошової допомоги зумовлене потребою у належному матеріальному забезпеченні цивільних осіб після їх звільнення з полону, зокрема тих, які потребують тривалого стаціонарного лікування.

У зв'язку з цим варто зазначити, що нещодавно прийнятою Постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2025 року № 1775 затверджено Порядок проведення першочергових заходів з підтримки цивільних осіб,

постраждалих у зв'язку з позбавленням особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, яким визначено механізм надання підтримки цивільним особам, постраждалим у зв'язку з позбавленням особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення. Зокрема пунктом 6 зазначеного порядку передбачено проведення оцінки потреб таких осіб та сприяння їх задоволенню, а також надання таким особам разової грошової допомоги у розмірі 50 тисяч гривень. Отже, це питання частково вже вирішено на рівні підзаконного акта.

Я пропоную надіслати наші зауваження до головного комітету для можливого врахування під час опрацювання законопроекту.

Шановні колеги члени комітету, чи бажає хтось висловитися з цього приводу? Ще раз, колеги, ми не пропонуємо прийняти чи відхилити цей законопроект, а лише надаємо свої зауваження для можливого їх врахування головним комітетом. Тож, якщо ніхто не заперечує, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки з пропозицією врахувати зауваження комітету при опрацюванні проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання та реалізації особами, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та їх близькими родичами своїх прав та гарантій (реєстраційний номер 14383; від 14.01.2026 року), поданий народним депутатом України Пуртовою та іншими народними депутатами України.

Прошу голосувати, шановні колеги.

Задорожний – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Шановні колеги, підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнєцов. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного законопроекту. Питання третє. Проект Закону України про внесення змін до статті 5 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" щодо збереження права на соціальні гарантії дітей, позбавлених батьківського піклування, незалежно від формального оформлення відповідного статусу (реєстраційний номер 14338 від 26.12.2025), поданий народним депутатом України Гнатенком.

Головним комітетом з розгляду даного законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Для представлення цього законопроекту ми запрошували на наше засідання народного депутата України Гнатенка Валерія Сергійовича. Чи приєднався від до нас? Ні. Як зазвичай, він не приєднується, тому я доповідаю за нього.

Колеги, цим законопроектом пропонується доповнити статтю 5 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" частиною третьою такого змісту: "Невжиття органами опіки та піклування заходів щодо офіційного оформлення статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, до досягнення нею повноліття не може бути підставою для позбавлення її права на отримання соціальної гарантії, передбаченої законодавством".

Станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо цього проекту закону.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення проекту закону такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Мінфін України не підтримує проект закону. Зазначає, що реалізація положення акта у разі його прийняття не буде забезпечено фінансовими ресурсами. Також міністерство звертає увагу на наступне. Запропоновані законопроектном норми призведуть до неузгодженості з іншими законодавчими актами, які регулюють питання встановлення відповідних соціальних гарантій та пільг, оскільки зазначеними актами відповідні гарантії прив'язані до статусу. Законодавчо закріплені запропоновані норми можуть призвести до визнання законним невиконання органами опіки і піклування своїх повноважень та продовження практики щодо несвоєчасного вжиття відповідних заходів стосовно дотримання прав дітей.

Шановні колеги, чи бажає хтось висловитись? Дякую.

Звертаю вашу увагу на наступне.

Перше. Законопроектном фактично пропонується надати право на отримання соціальних гарантій без оформлення особи відповідного юридичного статусу. Тобто згідно з положенням проекту закону допускається ситуація, з якою статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, юридично не надано, але при цьому така дитина має право на визначення законодавством соціальних гарантій. Такий законодавчий підхід руйнує логічний зв'язок між статусом і правами, які є усталеної форми правового регулювання у сфері соціального захисту, та одночасно створює паралельну категорію осіб, які не мають статусу, але користуватимуться правами, що прямо прив'язані до його наявності. За такими обставинами зрозуміло, на підставі яких юридичних актів або документів уповноважені державні органи мають ідентифікувати дитину як таку, що має право на пільги.

Друге. Надання права на соціальні гарантії без оформлення відповідного юридичного статусу створює небезпечний прецедент для системи соціального законодавства України. У разі прийняття законопроекту фактично закріплюється підхід, за якого наявність спеціального правового статусу перестає бути обов'язковою умовою для реалізації прав, що потенційно унеможлиблює поширення аналогічного підходу на інші категорії осіб під час регулювання питань надання соціальних гарантій.

Третє. Бюджетне законодавство базується на принципі цільового використання коштів. Тобто для здійснення будь-якої соціальної виплати за бюджетною програмою має бути чітка підстава, пов'язана з наявністю юридично оформленого статусу. За умов, коли дитина не матиме відповідного статусу, вона формально не обліковуватиметься як потенційно отримувач соціальних гарантій, а здійснення відповідних виплат може бути розцінено як нецільове використання бюджетних коштів.

Четверте. Проблема, на врегулювання якої спрямовано законопроект, пов'язується з невжиттям органами опіки та піклування заходів щодо офіційного оформлення статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування. Водночас вбачається, що вирішення цієї проблеми мало б здійснюватися шляхом удосконалення механізмів забезпечення (*нерозблінливо*) виконання органами опіки та піклування покладених на них обов'язків, а не шляхом фактичного нівелювання юридичного статусу як підстави для реалізації соціальних гарантій.

Враховуючи зазначене, ставлю на голосування наступне рішення комітету. Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до статті 5 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" щодо збереження права на соціальні гарантії дітей, позбавлених батьківського піклування, незалежно від формального оформлення відповідного статусу

(реєстраційний номер 14338 від 26.12.2025 року), поданий народним депутатом України Гнатенком, та за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Прошу, шановні колеги, голосувати.

Задорожний – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Горбенко – підтримує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллайович Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 9 осіб – за.

Переходимо до наступного питання.

Рішення прийнято. Забуваю весь час сказати.

Переходимо до наступного питання. Про затвердження Звіту про роботу комітету за період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Шановні колеги, це питання ми розглядаємо на виконання положень частини другої статті 53 Закону України "Про комітети Верховної Ради України".

За період з вересня 2025 року по січень 2026 року комітетом проведено 10 засідань, на яких розглянуто і обговорено 41 питання. З них: 29 питань, пов'язаних із здійсненням законопроектної функції, 10 питань стосувалися виконання доручень керівництва Верховної Ради України, організації роботи комітету та інших питань, а також два питання було розглянуто в порядку контролю.

Детальні показники роботи комітету містяться в надісланому вам звіті. Я лише додатково зазначу. За звітний період станом на сьогодні комітетом

розглянуто 890 листів та звернень. Ми стабільно входимо до трійки лідерів серед комітетів щодо кількості отриманих звернень. Дякую всім за активну участь в роботі комітету, окрема подяка секретаріату.

Отже, якщо ніхто не заперечує, шановні колеги, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Затвердити звіт про підсумки роботи Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин за період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Прошу голосувати.

Я – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Шановні колеги, можна було трішечки поактивніше попрацювати, вийти точно в лідери. Але теж підтримую. Дякую комітету за співпрацю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Руслан Олександрович, дякую за високу оцінку. По великому рахунку, будемо прагнути.

Пан Джамілев Мустафа.

ДЖАМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Радий вас чути.

Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЕЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Я хочу подякувати голові і секретаріату комітету за організацію чітку нашої роботи і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдан Васильович.

Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

Колеги, чи є у когось якась інформація, якою б ви хотіли поділитись з комітетом у розділі "Різне"?

Дуже вам дякую. Радий був всіх бачити.

Шановні народні депутати, на цьому порядок денний вичерпано. Усім дякую. Засідання оголошую закритим. На все добре.